

ชื่อหนังสือที่น่าอ่าน : Book Review วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21

ชื่อผู้เขียนหนังสือหรือแปลโดย : วิจารณ์ พานิช

อุมพร ไชยสูง*

Umaporn chaisoong*

“...ครูบาอาจารย์ที่ท่านประทานความรู้มาให้ อบรมจิตใจให้รู้ผิดชอบชั่วดี ก่อนจะนอนสวดมนต์อันนอนทุกที ขอคุณคุณบุญบารมีส่งเสริมครูนี้ให้ร่มเย็น” เชื่อแน่ว่าหลายท่านที่ได้ขึ้นชื่อว่าเป็น “ครู” เมื่อได้ยินบทเพลงนี้แล้วคงมีความรู้สึกซาบซึ้งกับเนื้อหาที่กินใจคล้าย ๆ กัน สถานศึกษาหลายแห่งพึ่งผ่านกิจกรรมไหว้ครู ซึ่งเป็นพิธีการระลึกถึงคุณครูบาอาจารย์ เป็นประเพณีสำคัญที่มีมาแต่โบราณ และมีอยู่ในแทบทุกสาขาอาชีพของคนไทย ถือเป็นพิธีกรรมที่แสดงความเคารพและระลึกถึงพระคุณของบูรพาจารย์ ครูอาจารย์ผู้ประสิทธิ์วิชาความรู้ให้ ทำให้เราสามารถนำไปประกอบวิชาชีพ สร้างความเจริญรุ่งเรืองให้แก่ตนเองและครอบครัวได้ในอนาคต ครูจึงนับเป็นปูชนียบุคคลที่มีความสำคัญอย่างมาก ในการให้การศึกษาเรียนรู้ ทั้งในด้านวิชาการ และประสบการณ์ ตลอดเป็นผู้มีความเสียสละ

ดูแลเอาใจใส่ สั่งสอนอบรมให้เด็กได้พบกับแสงสว่างแห่งปัญญา อันเป็นหนทางแห่งการประกอบอาชีพเลี้ยงดูตนเอง รวมทั้งนำพาสังคมประเทศชาติ ก้าวไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ความจำเป็นในการสร้างวิถีการเรียนรู้เพื่อศิษย์จึงตกอยู่ในมือ “ครู” นั่นเพราะ “มนุษย์เท่านั้นที่จะสอนความเป็นมนุษย์ได้”

ศ.นพ.วิจารณ์ พานิช เขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาเพื่อให้คนไทยทุกคน ไม่จำเพาะแต่ผู้ที่อยู่ในวงการศึกษาก็ได้อ่าน ทำความเข้าใจ เปลี่ยนกระบวนทัศน์ เปลี่ยนวิธีคิด เปลี่ยนวิธีทำงาน เปลี่ยนวิธีสอน เปลี่ยนวิธีเรียน การศึกษายุคใหม่ไม่มีใครสอนไม่มีใครเรียนแต่ ครูและนักเรียนสามารถเรียนรู้ไปด้วยกัน ครูและครูเรียนรู้ไปด้วยกัน เกิดเป็นชุมชนการเรียนรู้ทั่วประเทศ หรือ “ชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Communities)”

*อาจารย์ประจำสาขาวิชาระบบสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

*Instructor , Information System Faculty, Department of Management Technology Rajamangala University of Technology Isan Surin Campus.

*E-mail : peekhem@hotmail.com

หนังสือ “วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21” จะช่วยสร้างแรงบันดาลใจ ปลุกความคิด ความมั่นใจ และสร้างพลังศรัทธาในการทำงานในฐานะ “ครูเพื่อศิษย์” เพื่อช่วยกันหาหนทางเปลี่ยนแปลงสนับสนุน ส่งเสริม ผลักดัน ให้ศิษย์เติบโตได้อย่างดีท่ามกลางโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเหมือนทุกวันนี้ สังคมแห่งการเรียนรู้ทั้งครูและศิษย์จะเรียนรู้ที่จะมีทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ไปพร้อมกัน เนื้อในเล่มเขียนไว้อย่างน่าสนใจ แบ่งเป็นภาค 1-6 ในภาคแรกเกริ่นนำถึงทักษะพื้นฐานสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) ภาคที่สองกล่าวถึงแนวทางการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ ภาคที่สามเน้นจิตวิทยาการเรียนรู้สำหรับครูเพื่อศิษย์ ภาคที่สี่บันทึกชีวิตครูสู่ชุมชนการเรียนรู้ ภาคที่ห้าเรื่องเล่าตามบริบท อาจกล่าวได้ว่าเป็น Best practice ตัวจริงเสียงจริง และท้ายสุดซึ่งไม่ใช่เรื่องสุดท้ายที่สังคมแห่งการเรียนรู้ของทั้งศิษย์และครูจะหยุดและมองผ่านไป คือ มองอนาคต..ปฏิรูปการศึกษาไทย

ของประเทศไทย (Learning Outcome)

การศึกษาของคนในศตวรรษที่ 21 จะเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ของศิษย์ และบทบาทของครู-อาจารย์ต้องเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง ครูที่ใช้วิธีสอนแบบเดิม ๆ จะไม่ใช่ครูที่ทำประโยชน์แก่ศิษย์และวิชาชีพอย่างแท้จริง แต่จะต้องเปลี่ยนจากเดิมเน้นการสอน เป็นเน้นด้านการเรียน ทำให้ต้องปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ระหว่างครูและศิษย์อย่างต่อเนื่องให้ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป เรียนให้เกิดทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 จุดประกายความใฝ่รู้แก่ศิษย์ เรียนจากการลงมือปฏิบัติ (Learning by doing) เน้นการทำงานร่วมกันเป็นทีม ด้วยกระบวนการเรียนรู้จากปมปัญหาสู่ปัญญา (Problem-base Learning) เพื่อขับเคลื่อนและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา